

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 września 1958 r.

w sprawie utworzenia Funduszu Postępu Technicznego oraz jego przeznaczenia.

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o prawie budżetowym (Dz. U. Nr 45, poz. 221) Rada Ministrów postanawia, co następuje:

§ 1. 1. Tworzy się Fundusz Postępu Technicznego zwany dalej w skrócie „Funduszem”.

2. Fundusz przeznaczony jest na sfinansowanie prac związanych z postępowaniem technicznym w jednostkach podległych Ministrom:

- Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych,
- Górnictwa i Energetyki,
- Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego,
- Przemysłu Chemicznego,
- Przemysłu Ciężkiego,
- Przemysłu Lekkiego,
- Przemysłu Spożywczego i Skupu,
- Komunikacji,
- Żeglugi i Gospodarki Wodnej,
- Łączności.

§ 2. 1. Fundusz tworzy się:

- 1) z narzutów obciążających koszty przedsiębiorstw podległych danemu ministrowi,
- 2) ze środków budżetu Państwa zwanych dalej dotacjami budżetowymi.

2. W ramach dotacji budżetowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wyodrębnia się dotacje przeznaczone na inwestycje zdecentralizowane.

§ 3. 1. Wysokość narzutów (§ 2 ust. 1 pkt 1) dla przedsiębiorstw podległych poszczególnym ministrom określana jest w narodowym planie gospodarczym na podstawie wniosków i programów prac, przedstawionych przez zainteresowanych ministrów w oparciu o plany postępu technicznego i o opinię Rady do Spraw Techniki przy Prezesie Rady Ministrów.

2. Wysokość narzutów określana jest w procentach od wartości sprzedaży wyrobów i usług, obliczanej według cen zbytu, pomniejszonej o podatek obrotowy lub od operacji nietowarowych.

§ 4. 1. Dotacje budżetowe na rzecz Funduszu przewidziane są w budżecie Państwa jedynie na wyraźnie określone szczególnie ważne dla gospodarki narodowej cele (problemy).

2. W szczególności dotacje mogą być przyznawane w związku z:

- 1) pracami badawczymi, posiadającymi szerszy zakres oraz zmierzającymi do rozwiązań kompleksowych,
- 2) pracami badawczymi o charakterze perspektywicznym, posiadającymi znaczenie ogólnokrajowe i ulepszającymi procesy technologiczne lub prowadzonymi dla przygotowania nowych gałęzi produkcji w kraju,

— o ile koszt tych prac (pkt 1 i 2) wymaga poważniejszych nakładów.

3. Warunkiem zaplanowania dotacji budżetowej jest przedstawienie przez zainteresowanego ministra konkretnych tematów lub programów prac badawczych zaopiniowanych przez Radę do Spraw Techniki przy Prezesie Rady Ministrów oraz określenie terminu ich zakończenia.

§ 5. 1. Dysponentem Funduszu jest właściwy minister.

2. Z upoważnienia ministra dysponentem określonej części Funduszu może być jednostka organizacyjna przez niego określona.

3. Dysponent, w ramach obowiązujących przepisów oraz ustalonego programu prac, posiada swobodę gospodarowania przyznanym Funduszem.

§ 6. 1. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) finansowanie instytutów naukowo-badawczych i innych jednostek podległych dysponentowi Funduszu w zakresie

odpowiadającym programowi ich działalności związanej z postępowaniem technicznym,

- 2) finansowanie prac związanych z postępowaniem technicznym zleconych do wykonania:
 - a) instytutom naukowo-badawczym, przedsiębiorstwom i innym jednostkom (laboratoriom, biurom konstrukcyjnym, biurom projektowym) podległym bądź dysponentowi Funduszu, bądź innym ministrom,
 - b) placówkom naukowo-badawczym Polskiej Akademii Nauk i szkolnictwa wyższego,
- 3) nagrody związane z postępowaniem technicznym — do wysokości limitu rocznego, wyznaczonego na nagrody w narodowym planie gospodarczym,
- 4) zasilenie środków przedsiębiorstw przeznaczonych na postępowanie techniczne o znaczeniu zakładowym według zasad ustalonych w § 9 ust. 2—4.

2. Środki Funduszu przeznaczone na inwestycje zdecentralizowane nie mogą być niższe aniżeli odpowiednia część dotacji budżetowej (§ 2 ust. 2).

§ 7. Pozostałość środków Funduszu nie wykorzystanych w danym roku przechodzi na rok następny.

§ 8. 1. Gospodarkę środkami Funduszu prowadzi się na podstawie planów finansowych Funduszu, zatwierdzonych przez właściwego ministra.

2. Wydatki instytutów naukowo-badawczych mogą być pokrywane bądź w pełnej wysokości z Funduszu, bądź z dochodów własnych uzyskiwanych ze zleceń oraz z Funduszu do wysokości różnicy między planowanymi dochodami i wydatkami.

3. Instytuty naukowo-badawcze, których wydatki pokrywane są w pełnej wysokości z Funduszu, finansowane są na podstawie preliminarza zatwierdzonego przez właściwego ministra lub kierownika przez niego określonej jednostki.

4. Instytuty naukowo-badawcze gospodarujące na podstawie środków Funduszu oraz własnych dochodów wykonują swoją działalność w oparciu o plany finansowe zatwierdzone w trybie przewidzianym w ust. 3.

5. Właściwi ministrowie określają w porozumieniu z Ministrem Finansów szczegółowość, w jakiej mają być opracowane plany i preliminarze, o których mowa w ust. 3 i 4.

§ 9. 1. Prace nad postępowaniem technicznym, wchodzące w zakres podstawowej działalności przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa finansują z własnych środków obrotowych i obciążają nimi koszty własne, stosując ewentualnie rozliczenie kosztów w ciągu określonej ilości lat. Prace takie mogą być w całości wykonywane we własnym zakresie albo też zlecane przez przedsiębiorstwa obcym wykonawcom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych zakresem i charakterem zadań przedsiębiorstwa w zakresie postępu technicznego, dysponent Funduszu może przyznawać określonym przedsiębiorstwom:

- 1) prawo tworzenia własnego (zakładowego) funduszu postępu technicznego, przez pozostawianie w tych przedsiębiorstwach całości lub części przypadających od nich sum narzutów do ich dyspozycji,
- 2) bezwrotną dotację z Funduszu, udzielaną jednorazowo z góry lub stopniowo w miarę kończenia poszczególnych etapów prac,
- 3) uprawnienie do jednoczesnego tworzenia własnego funduszu oraz do uzyskania dotacji z Funduszu,

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 2, mogą być przyznawane zależnie od uznania dysponenta, o ile:

- 1) prace nad postępowaniem prowadzone w przedsiębiorstwach mają charakter długofalowy i perspektywiczny,
- 2) zakres tych prac wykracza poza potrzeby danego przedsiębiorstwa,
- 3) z pracami nad postępowaniem wiąże się ryzyko braku efektów współmiernych do kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo,
- 4) koszty koniecznych prac ocenia się jako szczególnie wysokie, co przekraczałoby możliwości finansowe poszczególnego przedsiębiorstwa.

4. Wysokość własnego (zakładowego) funduszu postępu technicznego, a także dotacji z Funduszu, ustala dysponent opierając się na programie prac, zatwierdzonym w ramach planu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstwa. Podstawą obliczeń są koszty planowane prac objętych programem.

§ 10. Minister Finansów ustali w drodze zarządzenia tryb gromadzenia, wydatkowania i ewidencji środków Funduszu w jednostkach dysponujących Funduszem oraz zasady sprawozdawczości z zakresu gospodarki tymi środkami.

§ 11. 1. Ministrowie wymienieni w § 1 ustalą w drodze zarządzeń szczegółowe zasady tworzenia Funduszu i finansowania postępu technicznego w podległych im jednostkach, a w szczególności:

- 1) dysponentów Funduszu w podległych jednostkach,
- 2) bliższe określenie warunków, w których przedsiębiorstwa mogą korzystać z prawa tworzenia własnego funduszu bądź z dotacji z Funduszu, o którym mowa w § 1,
- 3) szczegółowe przepisy określające tryb udzielania przedsiębiorstwom dotacji z Funduszu,
- 4) regulaminy wynagradzania pracowników za osiągnięcia w dziedzinie postępu technicznego,
- 5) zasady sporządzania dokumentacji prac (zleceń) związanych z postępowaniem technicznym, a w szczególności:
 - a) dokumentów określających cel, zakres i przewidywane koszty podejmowanych prac,
 - b) protokołów odbioru tych prac po ich całkowitym lub częściowym zakończeniu.

2. Ministrowie w zarządzeniach, o których mowa w ust. 1, mogą określić równocześnie wysokość narzutów dla poszczególnych przedsiębiorstw lub grup przedsiębiorstw. Łączna wysokość narzutów powinna się mieścić w granicach narzutów ustalonych zgodnie z § 3.

§ 12. Prezes Rady Ministrów, na wniosek zainteresowanego ministra uzgodniony z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów, może rozciągnąć w drodze rozporządzenia moc obowiązującą niniejszego rozporządzenia na jednostki podległe innym ministrom (urzędowi centralnym) nie wymienionym w § 1, z dostosowaniem zasad tego rozporządzenia do potrzeb tych jednostek.

§ 13. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Finansów i innym zainteresowanym ministrom.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1959 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz